

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.I.42/2021/14.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2022. január 18. napján megtartott nyilvános ülés alapján, 2022. január 25. napján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2021. február 24. napján kelt 3.B.415/2017/75. számú ítéletét **megváltoztatja.**

Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában a terhére rótt 2 rb, egy esetben bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettét, 3 rb, egy esetben bűnsegédként, egy esetben felbújtóként elkövetett a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja, (5) bekezdés b) pontja szerinti költségvetési csalás büntettének,

a 2 rb, folytatólagosan egy esetben bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségét 2 rb, folytatólagosan egy esetben felbújtóként elkövetett a Btk. 345. § szerinti hamis magánokirat felhasználása vétségének minősíti.

Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a terhére rótt költségvetési csalás büntettét 2 rb, egy esetben felbújtóként elkövetett a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja, (5) bekezdés b) pontja szerinti költségvetési csalás büntettének minősíti.

A folytatólagos hamis magánokirat felhasználásának vétségét felbújtóként követte el.

A beszámításra vonatkozó rendelkezést azzal egészíti ki, hogy 1 (egy) napi szabadságvesztésnek 4 (négy) napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a próbára bocsátás megszüntetésére, a sikkasztás büntettére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi, és a próbára bocsátás megszüntetése miatt indult eljárást megszünteti.

A vádlott terhére rótt bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettét és a költségvetési csalás büntettét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja, (5) bekezdés b) pontja szerinti költségvetési csalás büntettének,

a bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségét a Btk. 345. § szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének minősíti.

Terhelt4 IV. r. vádlott vonatkozásában a terhére rótt költségvetési csalás büntette és a folytatólagos hamis magánokirat felhasználásának vétsége minősítéséből mellőzi a bűnsegédként történt elkövetést.

Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottakkal szemben alkalmazott foglalkozástól eltiltás a gazdasági társaságokra vonatkozik.

A Tatabányai Törvényszék Gazdasági Hivatalnál I/44/2020. bűnjelkartonon nyilvántartott iratok megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést mellőzi, elrendelve azok bűnügyi iratokhoz csatolását.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletet helybenhagyja azzal, hogy annak sorszáma helyesen 78.

A másodfokú eljárásban felmerült 79.478,- (Hetvenkilencezer-négyszázhetvennyolc) Ft bűnügyi költségből köteles megfizetni Terhelt1 I. r. vádlott 38.158- (Harmincnyolcezer-százötvennyolc) Ft-ot, Terhelt4 IV. r. 20.340,- (Húszezer-háromszáznegyven) Ft-ot, Terhelt5 V. r. vádlott 20.980,- (Húszezer-kilencszáznyolcan) Ft-ot a Magyar Államnak.

I n d o k o l á s :

[1] A Tatabányai Törvényszék a 3.B.415/2017/75.szám alatti ítéletében Terhelt1 I.r.vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 396.§ 61/ bekezdés a/ pontja és a /5/ bekezdés b/ pontja szerinti 2 rb üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében, melyet egy esetben bűnsegédként elkövetett el, a Btk. 342.0 /1/ bekezdés c/ pontja szerinti felbújtóként elkövette közokirat hamisítás büntetében és a Btk. 345.§-a szerinti 2 rb folytatólagosan, egy eseten bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségben. Ezért halmazati büntetésül 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre 4 év közügyektől eltiltásra és 4 év vezető tisztségviselő foglalkozástól eltiltásra ítélte. Vele szemben 587.939.000 Ft erejéig vagyonekobzást rendelt el. a szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogatárásban töltött időt és akként rendelkezett, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Terhelt2 II.r.vádlott bűnösségét a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében, a Btk. 342.§ /1/ bekezdés c/ pontja szerinti felbújtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében és a Btk. 345.§-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra, 6 év vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte és vele szemben 52.082.000 Ft vagyonekobzást rendelt el. A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a Tatabányai Járásbíróság 3. B. 211/2014/27.szám alatti ítéletével kiszabott börtönbüntetés végrehajtását. Terhelt3 III.r. vádlottal szemben a Tatai Járásbíróság 4.B.53/2013/15.szám alatti ítéletével alkalmazott próbára bocsátást megszüntette. A III.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti bűnsegédként, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és a /4/ bekezdés b/ pontja szerinti üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében, a Btk. 342.§ /1/ bekezdés c/ pontja szerinti közokirat-hamisítás büntetében, a Btk. 345.§-a szerinti bűnsegédként, folytatólagosan elkövetet hamis magánokirat felhasználásának vétségében és a Btk. 372.§ /1/ és /3/ bekezdés a/ pontja szerinti sikkasztás büntetében. Ezért halmazati büntetésül 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra, 3 év vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélet és vele szemben 46.268.000 Ft vagyonekobzást rendelt el. A szabadságvesztésbe beszámította az által előzetes

fogvatartásban töltött időt, rendelkezett arról, hogy a III.r. vádlott a szabadságvesztés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Terhelt4 IV.r.vádlott bűnösségét a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti bűnsegédként, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében, a Btk. 345.§ -a szerint bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségen és a Btk. 342.§ /1/ bekezdés c/ pontja szerinti közokirat-hamisítás büntetében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélet, melynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a IV.r.vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Terhelt5 V.r. és Terhelt6 VI.r. vádlottakat, utóbbit, mint felbújtót bűnösnek mondta ki a Btk. 342§ /1/ bekezdés c/ pontja szerint közokirat-hamistás büntetében. Ezért V.r. vádlottat 200, VI.r. vádlottat 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét mindkettejük esetében 2.000 Ft-ban határozta meg, az így kiszabott 400.000, illetve 300.000 Ft pénzbüntetés megfizetésére részletfizetést engedélyezett akként, hogy V.r.vádlott 20, VI.r.vádlott 10 hónap alatt havonta 20.000, VI.r. 30.000 Ft-ot köteles fizetni. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyész Terhelt1 I.r.vádlott terhére, a hamis magánokirat felhasználásának vétsége vonatkozásában az elkövetői alakzat téves megállapítása, egyebekben hosszabb tartamú börtönbüntetés, Terhelt2 II.r. vádlott vonatkozásában ugyancsak a szabadságvesztés büntetés mértékének felemelése, Terhelt3 II.r. vádlott esetében javára, a sikkasztás bűncselekményére vonatkozó ítéleti rendelkezés mellőzése, Terhelt4 IV.r. vádlott esetében a terhére a megállapított költségvetési csalás büntetének hiányos minősítése, az egyéb rendelkezések vonatkozásában I-III.r. vádlottak esetében a beszámításra, IV.r. vádlott esetében a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés kiegészítése, míg V. és VI.r. vádlottak vonatkozásában a részletfizetés engedélyezésének mellőzése, valamint a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés korrekciója érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Terhelt1 I.r. vádlott és védője enyhítés, Terhelt2 II.r. vádlott és védője felmentés, Terhelt5 V.r. és Terhelt6 VI.r. vádlottak, valamint védőik felmentés érdekében éltek jogorvoslattal.

[4] Terhelt1 I.r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést fenntartva nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni az I.r. vádlott bűnösségre is kiterjedő részletes, tényfeltáró, beismerő vallomását, azt, hogy egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, felesége pedig súlyos beteg, folyamatos ápolására szorul. Emellett további javára szóló körülményként kérte figyelembe venni a jelentős időmúlást, az I.r. vádlott büntetlen előéletét, és azt, hogy cselekményei egy részét bűnsegédként valósította meg.

[5] Terhelt2 II.r. vádott védője a fellebbezést az írásbeli indokolásban módosítva, elsősorban az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodsorban megalapozatlanságra hivatkozva, eltérő tényállás és enyhébb büntetés kiszabása érdekében tartotta fenn. Az elsődleges kérelemmel kapcsolatosan a Be. 609.§ /2/ bekezdés b/ pontját megjelölve, tartalmában a többi relatív eljárási hiba mellett lényegében a Be. 608.§ /1/ bekezdés d/ pontjára alapítva kérte az eljárás megismétlését arra is hivatkozva, hogy a bíróság a tárgyalást ténylegesen olyan személy távollétében folytatta le, akinek a részvétele kötelező lett volna. E körben hivatkozott arra, hogy a II.r. vádlott a 2018. július 11. napján megtartott

tárgyaláson közölte a bírósággal, miszerint lemond a tárgyaláson való részvétel jogáról. Az elsőfokú bíróság ekkor figyelmeztette a Be. ide vonatkozó rendelkezéseire és megtörtént kirendelt védőjének kézbesítési megbízotti feladatokkal történő megbízása is. Ezt követően a II.r. vádlott a novemberben tartott tárgyalási napon megjelent, ismételten lemondott tárgyaláson való részvételének jogáról, az ide vonatkozó figyelmeztetés azonban elmaradt, a bíróság a jogszabályban előírt külön engedélyről sem hozott alakszerű határozatot és nem került sor a védő ismételt kézbesítési megbízotti meghatalmazására sem. Mindezen eljárási szabálysértés az eljárás alapelveit és a II.r. vádlott védekezéshez való jogát sértette, amely olyan fokban csorbult, melyet a másodfokú eljárásban orvosolni nem lehet. További eljárási szabálysértésként értékelve sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a II.r. vádlottnak a kivonatokban szereplő telefonbeszélgetések meghallgatására irányuló indítványát és erről alakszerű végzést sem hozott. Álláspontja szerint önmagában a korábbi tárgyalásokról készült jegyzőkönyvek ismertetésével az azon tárgyaláson jelen nem lévő vádlott nem hozható teljes mértékig helyzetbe, indítványtételi, észrevételezési, tényleges védekezési jogát ezzel együtt is biztosítani kell. Mindez jelen eljárásban sérült a kézbesítési megbízás hiányával, a tárgyalási jelenlét, a kirendelt védők helyettesítésének átláthatatlanságával kapcsolatos hibák, hiányosságok folytán, melyek korrigálására a másodfokú eljárásban nincs jogi lehetőség. Ugyan kisebb fokú szabálysértésként, de utalt arra is, hogy folyamatban lévő eljárásban előkészítő ülés tartására sem kerülhetett volna sor.

A másodlagos kérelemmel kapcsolatosan elsőként a védő ugyancsak eljárási hibára hivatkozva sérelmezte a titkos információgyűjtés eredményeként keletkezett lehallgatási anyag bizonyítékként történő felhasználását az ügyben. Álláspontja szerint ugyanis a kivonatok önmagukban nem elégségesek tartalmuk bizonyítására, hiszen azok szöveggörnyezetből kiragadott, a kivonatot készítő által relevánsnak vélt információkat tartalmaznak csak. Jelen ügyben az elsőfokú bíróság a lehallgatási anyagot nem tette tárgyalás anyagává, kontrollálhatóvá, így - hivatkozva a Fővárosi Törvényszék és Fővárosi Ítéltábla eseti döntésére is – arra a következtetésre jutott, hogy a lehallgatási anyag - annak visszahallgatása nélkül - a tisztességes eljárás és a fegyveregyenlőség elvének követelményét is sértve, önmagában alkalmatlan tartalmának bizonyítására. Vitatta a védő a költségvetést károsító bűncselekmények kapcsán a tettesi-részesi elkövetői alakzatra nézve tett törvényszéki megállapításokat is hivatkozva arra, hogy az a kiforrott bírói gyakorlattal teljességgel szembe megy. A fellebbezés további részében a védő lényegében az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelését támadta, amikor a II.r. vádlottra terhelő vallomást tevő Terhelt1 I.r. és Terhelt3 III.r. vádlottak vallomásaiból egyes részeket kiemelve hivatkozott arra, hogy ezen vallomásokat – nem tekintve a lehallgatási anyagot- egyéb bizonyítékok nem támasztják alá, s miután hitelességük alappal kérdőjelezhető meg, azokra tényállást alapítani nem lehet. Másodsorban támadta a védő a tényállást a tekintetben is, hogy a törvényszék nem vett fel bizonyítást a II.r. vádlott tudattartamára nézve, így arra objektív bizonyítékokkal alá nem támasztott helytelen következtetést vont le. A védelem álláspontja ezzel szemben az, hogy II.r. vádlott esetében szándékos elkövetési alakzat kizárható, így az ítéletben neki tulajdonított „vezető szerep” sem illeti meg, melynek folytán - a belső arányosság követelményére is figyelemmel - a kiszabott joghátrány eltűzött, a jogi minősítés pedig téves. Az ítéleti tényállás maradéktalan elfogadása esetén is II.r. vádlott cselekménye kizárólag 2 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pont és /5/ bekezdés b/ pontja szerinti, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás bűntetteként értékelhető, melyből 1 rb cselekményt bűnsegédként követett el. Így amennyiben a másodfokú bíróság az ítélet hatályon kívül helyezésére, vagy annak megváltoztatására nem lát lehetőséget a fentiek szerint, a bűnösségi kör szűkülésére is tekintettel mindenképpen szükséges a joghátrány enyhítése. Végül utalt a védő arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen tárta fel, azonban azokat nem kellő súllyal értékelte. Az igen jelentős időmúlásnak, annak a ténynek,

hogy a vádlott két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, valamint azóta rendezett életvitelt folytat, jobban tükröződnie kell a büntetésben. A költségvetési csalások elszaporodottságára ugyanakkor a súlyosító körülmények közt objektív adatok hiányában hivatkozni nem lehet. Mindezekre figyelemmel a védő arra az álláspontra helyezkedett, hogy a II.r. vádlottal szemben enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott büntetés is elégséges, mely megfelelően tükrözné az ítélet belső arányosságát is. Végül a védő kérte, hogy a másodfokú bíróság mellőzze a korábbi felfüggesztett büntetés végrehajtására vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést is.

[6] Terhelt6 VI.r. vádlott védője a felmentésre irányuló fellebbezést fenntartva a fellebbezés indoklásában hivatkozott arra, hogy VI.r. vádlott – neki fel nem róhatóan-tévedésben volt a gazdasági társaságot megvásárló tanú35 céget érintő későbbi szándékát illetően. tanú35nak a cég megvételének idején fennálló személyi, anyagi körülményeit nem ismerte, a cég eladásakor mindvégig teljesen szabályszerűen járt el, tanú35 múltját és anyagi helyzetét nem is állt módjában vizsgálni, emellett sem a szerződést készítő ügyvéd, sem a cégbíróság nem talált kifogásolni valót a jogügyletben, s erre utaló tényezők egyébként sem voltak észlelhetőek. Terhelt6 VI.r. vádlott amennyiben tudomással bír tanú35 szándékáról, nem került volna sor az adásvételre.

[7] A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyész által bejelentett fellebbezést módosított formában tartotta fenn. Utalt arra, hogy az I., II., V. és VI. r. vádlottak vonatkozásában a felülbírálat a Be. 590.§ /1/ és /2/ bekezdése, míg a III. és IV.r. vádlottak esetében a /10/ bekezdése értelmében teljeskörű. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság relatív eljárási szabálysértést követett el azáltal, hogy a folytatólagos tárgyalási napokon nem tartotta be maradéktalanul a vádlottak jelenlétére vonatkozó, a Be. 430-431.§-ában írt rendelkezéseket. Ezzel együtt minden tárgyalási napon ismertette a korábbi tárgyaláson felvett bizonyítás anyagát, a jelenlévő vádlottak maradéktalanul gyakorolhatták eljárási jogaikat, a bizonyítást végig követhették, így védekezéshez való joguk ténylegesen nem sérült. Kifogásolta azon ügyészi és az azt átvevő elsőbírói koncepciót, mely szerint a tényleges ügyvezető tekinthető tettesnek a költségvetési csalás kapcsán függetlenül attól, hogy ez a személy megjelenik-e e cégiratokban ügyvezetőként vagy sem. Ez a felfogás szembe megy a kikristályosodott bírói gyakorlattal, mely szerint, ha az ügyvezető tényleges tevékenységet végez a cég nevében- akár utasításra teszi is azt- tettesi felelősséggel tartozik, az utasítást adó pedig részesként felel. Amennyiben az ügyvezető kizárólag a bejegyzéshez szükséges iratokat írja alá, ezt követően semmilyen tevékenységet nem végez a cégben és bizonyíthatóan tévedésben van a cég tevékenységét illetően, ez esetben nem tartozik felelősséggel, az utasítást adó, mint közvetett tettes felel. Ezért a Kft1 esetében II.r. vádlott nyújtott segítséget III.r. vádlottnak s nem fordítva, illetve a Kft2. vonatkozásában I.r.vádlott nyújtott segítséget IV.r. vádlottnak a bűncselekmény elkövetéséhez. Jelezte a fellebbviteli főügyészség az átiratban azt is,- pontosan megjelölve az adott tényállási részeket,- hogy az egyesítés folytán több helyen értelemzavaró egyes vádlottak rendűségének feltüntetése. Hivatkozott arra is, hogy III.r. vádlott esetében a korábbi próbára bocsátás megszüntetésének lehetősége 2020. március 11. napján elévült, így az ítéleti tényállásból mellőzni szükséges a próbára bocsátással zárult ügyben megállapított tényállási részt. Egyebekben a tényállást megalapozottnak ítélte. Utalt arra, hogy a törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékokat azonos szempontok szerint, logikai hiba nélkül értékelte, indoklási kötelezettségének is megfelelően eleget tett. A megalapozott tényállásból azonban csak részben vont helyes következtetést a vádlottak bűnösségére. Így II. és III.r. vádlott vonatkozásában a költségvetési csalás elkövetői alakzatának fenti elemzéséből következően a cégnyilvántartásba nem került

valótlan adat, ezért e két vádlott büntetőjogi felelőssége a közokirat-hamisítás büntetében nem állapítható meg, bűncselekmény hiányában felmentésüknek van helye. A cselekmények minősítését illetően szintén a fenti okfejtésnek megfelelően kérte megváltoztatni a költségvetést károsító bűncselekmények minősítését is akként, hogy az Kft3. tekintetében I.r.vádlott ügyvezetősége idején I.r.vádlott tettesként, II.r. vádlott ügyvezetése idején II.r. vádlott tettesként, míg I.r.vádlott bűnsegédként, az Kft4. vonatkozásában I.r.vádlott ügyvezetősége idején I.r.vádlott tettesként, II.r. vádlott ügyvezetősége idején II.r. vádlott tettesként, míg I.r.vádlott bűnsegédként, a Kft1. vonatkozásában az édesség kereskedelem tekintetében III.r. vádlott tettesként, II.r. vádlott felbujtóként, míg I.r.vádlott bűnsegédként, az ezen kívüli tevékenységben III.r. vádlott tettesként, míg II.r. vádlott felbujtóként, a Kft2. vonatkozásában az ügyvezető IV.r. vádlott tettesként, míg I.r.vádlott bűnsegédként, a stabil Kft5 vonatkozásában III.r. vádlott tettesként, a Kft6. vonatkozásában ügyvezetőként, a III.r. vádlott tettesként tartozik büntetőjogi felelősséggel. Tekintettel arra, hogy a részesek mindenben osztják a tettesek vonatkozásában megállapított bűncselekmények jogi sorsát, így

Terhelt1 I.r.vádlott költségvetést károsító cselekménye

az Kft3-t és az Kft4-t érintően összesen 54.897.000 Ft vagyoni hátrányt okozva 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja, és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti költségvetési csalás büntettének, a Kft1-t érintően 277. 677.000 Ft vagyoni hátrányt okozva, 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének, a Kft2-t érintően 86.148.000 Ft vagyoni hátrányt okozva 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti, felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntettének minősül,

Terhelt2 II.r.vádlott költségvetést károsító cselekménye az Kft3-t érintően 21.886.000 Ft vagyoni hátrányt és az Kft4-t érintően 147.331.000 Ft vagyoni hátrányt okozva, 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti költségvetési csalás büntettének, a Kft1-t érintően 329.759.000 Ft vagyoni hátrányt okozva 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti költségvetési csalás büntettének, az Kft3-t érintően, 21. 886.000 Ft vagyoni hátrányt okozva, 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /4/ bekezdés b/ pontja szerinti, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének,

Terhelt3 III.r. vádlott költségvetést károsító cselekménye a Kft1-t érintően 329.579.000 Ft, a Kft5-t érintően 36.756.000 Ft és a Kft6-t érintően 9.152.000 Ft, összesen 375.667.000 Ft vagyoni hátrányt okozva 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti költségvetési csalás büntettének,

Terhelt4 IV.r. vádlott költségvetést károsító cselekménye a Kft2-t érintően 86.148.000 Ft vagyoni hátrányt okozva 1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerinti költségvetési csalás büntettének minősül.

Terhelt2 II.r. vádlott esetében a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége kapcsán az elkövetői alakzat felbujtó, Terhelt3 III.r. vádlott a 2 rb hamis magánokirat-felhasználásának vétségét tettesként, míg Terhelt4 IV.r. vádlott a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét ugyancsak tettesként követte el.

Terhelt3 III.r.vádlott vonatkozásában a fentiekben írtak szerinti elévülésre tekintettel indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság a sikkasztás büntette miatt folyamatban lévő eljárást szüntesse meg.

A fellebbviteli főügyészség a büntetés kiszabásával kapcsolatosan utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen ismerte fel, azonban I. és

II.r. vádlottakkal szemben eltúlzottan enyhe büntetést szabott ki, így esetükben úgy a szabadságvesztés, mint a foglakozástól eltiltás, illetve a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítása indokolt. Az egyéb rendelkezések tekintetében is kisebb korrekciókat látott szükségesnek, így I-III.r. vádlottak esetében a beszámításra vonatkozó rendelkezés, IV.r. vádlott esetében a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés kiegészítését továbbá a bűnjelek sorsát érintő rendelkezés pontosítását indítványozta. Végül utalt arra, hogy V. és VI.r. vádlottak esetében a pénzbüntetést súlytalanná teszi a vonatkozásában engedélyezett részletfizetés, így annak mellőzése is indokolt. A lefoglalt bűnjelek egy részét érintően indítványozta, hogy azok lefoglalásának megszüntetését követően az átirat mellékletébe felsorolt személyeknek, illetve társaságoknak rendelje kiadni.

[8] A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta, ismertette annak főbb elemeit utalva arra is, hogy II.r. vádlott védőjének az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát nem tartja alaposnak. A vádlottaknak a tárgyaláson való jelenlét jogáról történő lemondása nem keletkeztethet már-már joggal való visszaélésszerű helyzetet, a vádlottak részéről sem elfogadható az az eljárás, hogy a tárgyalás folyamatában nekik tetsző módon, alkalmoszerűen élnek a tárgyaláson való jelenlét jogával. Hivatkozott emellett arra, hogy a felmentést célzó fellebbezések az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadják, így a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetnek.

[9] Terhelt1 I.r.vádlott védője perbeszédében az elsőfokú eljárásban előadott perbeszédében tett hivatkozásokat is fenntartva az írásbeli fellebbezéssel egyezően kérte az I.r.vádlott büntetésének enyhítését.

[10] Terhelt2 II.r. vádlott védője ugyancsak utalt az elsőfokú eljárásban előadott perbeszédében tett hivatkozásaira és változatlanul fenntartotta az írásbeli fellebbezésében írtakat kiegészítve a hatályon kívül helyezési okokat annyiban, hogy a II.r. vádlott kirendelt védője nem rendelkezett kézbesítési megbízással, mint ahogy a következő tárgyaláson a helyettes kirendelt védő sem.

[11] Terhelt3 III.r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta korábbi nyilatkozatait és indítványait. Orvosi dokumentációt mutatott be annak igazolására, hogy III.r. vádlott egészségi állapotában az elsőfokú ítélet meghozatala óta is további romlás állt be, csípőprotézisre jegyezték elő. Utalt arra, hogy a III.r. vádlott cukorbetegsége és ezzel összefüggésben kialakult egyéb megbetegedései mellett felesége is szintén súlyos beteg. A költségvetési csalás elkövetői alakzatával kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy annak megítélése büntető jogelméleti kérdés, s a védelem mindkét megközelítést el tudja fogadni, ugyanakkor nehéz elmenni amellett, hogy 2015-ben, a nyomozás megindításakor III.r. terheltet e bűncselekményben részesként gyanúsították meg, ez volt a koncepciója a tárgyaló ügyészségnek, s erre az álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság is. Ezért jelent problémát szembesülni a védelemnek az eljárás ezen szakaszában a mindezzel szembe menő fellebbviteli főügyészi állásponttal, míg annak másik indítványához, a közokirat hamisítás kapcsán a felmentést célzó indítványhoz a védelem is csatlakozik. Összességében a védő valamennyi enyhítő körülményre figyelemmel a III.r. vádlottal szemben a későbbiekben már tényleges szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés kiszabását kérte.

[12] Terhelt4 IV.r. vádlott védője hivatkozva arra, hogy a védelem álláspontja szerint korrekt ítélet született elsőfokon, annak helybenhagyására tett indítványt.

[13] Terhelt5 V.r.vádlott védője utalt arra, hogy V.r.vádlottnak a cselekményben marginális szerepe volt, ezzel arányos az V.r.vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés is, az annak vonatkozásában engedélyezett részletfizetés az adott jogszabályi rendelkezéseknek megfelel, ezért az ügyészi indítvány elutasítását kérte.

[14] Terhelt6 VI.r. vádlott védője az írásbeli fellebbezésben írtakat fenntartva hivatkozott arra, hogy a VI.r. vádlottat érintő bizonyítékok nem képeznek olyan zárt logikai láncolatot, amelyre ítéleti bizonyossággal tényállást lehetne alapítani. Két lényegi bizonyíték áll rendelkezésre, az egyik tanú35 VI.r. vádlottra is terhelő vallomása, illetve VI.r. tagadásban megnyilvánuló védekezése. Ez előbbi azonban nem alkalmas önmagában VI.r. vádlott bűnösségének megállapítására, ezért bizonyítékok hiányában VI.r. vádlott felmentésére tett indítványt.

[15] A másodfokú nyilvános ülésen megjelent I. és VI.r. vádlott csatlakozott védőjéhez.

[16] **A fellebbezésekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590.§ /1/ , /2/ és /10/ bekezdése értelmében teljeskörűen bírálta felül függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett.** Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárása során abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan, - az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására és a cselekmény minősítésére, illetve a büntetés kiszabására kiható, -a vádemelést követően- a bizonyítás törvényességére, az eljárásban résztvevők jogainak gyakorlását sértő vagy korlátozó eljárási szabálysértést sem észlelt, amely az ítélet másodfokú érdemi felülbírálatának akadályát képezhette volna. Ennek keretében a másodfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy mennyiben érvényesültek a törvényben biztosított terhelti jogosultságok, megtörténtek-e a jogosultságokra, kötelezettségekre, azok következményeire, az eljárás rendjére vonatkozó kioktatások, ezeknek a másodfokú bíróság számára kontrollálható rögzítése. Figyelemmel volt az ítéltábla a felülbírálat során arra is, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályokat betartotta-e. Szembesülhetett-e a védelem folyamatosan azzal, hogy mely bizonyítékok képezik a bizonyítás anyagát, az elsőfokú bíróság biztosította-e az érintettek észrevételezési, indítványtételi jogait is. A felülbírálat keretében a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett azt is, hogy a nyomozás során törvényesen került-e sor a bizonyítékok beszerzésére, hiszen a törvénysértően beszerzett bizonyítékot a bíróságnak ki kell zárni a bizonyítéki körből, amennyiben ez nem történt meg az elsőfokú bíróság részéről, úgy azt a másodfokú bíróságnak kell megtennie.

[17] Az első vádemelésre, majd a bizonyításra az ügyben még az 1998.évi XIX. tv. /régi Be./ hatálya alatt került sor. 2018. július 1. napján lépett hatályba a 2017. évi XC. tv. /Be/. Az elsőfokú bíróságnak ebből adódóan a korábbi bizonyítási szakaszt is meg kellett feleltetni az új szabályozásnak. A bizonyítási eljárás folyamán a Komárom- Esztergom Megyei Főügyészség újabb vádiratot nyújtott be, melyben többek közt Terhelt2 és Terhelt3 is érintve volt vádlottként ugyancsak költségvetést károsító és ahhoz kapcsolódó bűncselekmények miatt. Az elsőfokú bíróságnak így az ügyeket együtt kellett elbírálnia, mely az új törvényi szabályozás mellett számos eljárási problémát is felvetett. A 2018. július 1. után hatályos Be. új intézményként szabályozta a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát és tárgyalásról való lemondásának jogát, és az új érkezésű ügyekben kötelezően tartandó előkészítő ülést, mint

bíróági eljárási formát. Emellett az új Be. a 430.§-ban írt garanciális szabályozás mellett lehetővé tette a vádlottak számára, hogy tárgyalási szakban is lemondhassanak a tárgyaláson való jelenlét jogáról. A tárgyalási szakban kialakult járványügyi helyzetben hozott, az eljárási szabályokat némiképp átíró, speciális szabályzást, a 74/2020. (III.31.) és a 112/ 2021.(III.6) Kormányrendelet és a 2020. évi VIII. tv. átmeneti rendelkezéseit is mind- mind alkalmaznia kellett az elsőfokú bíróságnak, mely összességében nem kis feladat elé állította. Ezekre is figyelemmel kellett lennie a másodfokú bíróságnak, amikor az eljárási szabályok betartását vizsgálta.

[18] A fellebbviteli főügyészség és a II.r. vádlott védője egyaránt kifogásolták, és a fellebbviteli főügyészség tárgyalási naponként pontosan megjelölte, iratszerűen rögzítette is, hogy melyek voltak azok a helyzetek, amelyekben az egyes vádlottak tárgyaláson való jelenléte kapcsán eljárási szabálysértések voltak tetten érhetők. Ezek valóban adóttak, azonban ahogy maga is hivatkozott rá, az elsőfokú eljárásban a bíróság orvosolta is azokat. Az eljárási szabályokat nem önmagukban kell vizsgálni, azt kell nézni, hogy érvényesülésük, vagy annak elmaradása milyen következményekkel jár, csorbult-e, s mennyiben ezáltal bármely terhelti jogosultság. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan, amennyiben az elsőfokú bíróság észlelte, hogy az adott vádlott részéről a védőjének adott kézbesítési megbízotti megbízás Be-szerű adminisztrációja nem teljeskörű, annak pótlására hívta fel a védőket, a közvetlenség elve mentén minden tárgyalási napon ismertetésre került a korábbi tárgyalás jegyzőkönyve, biztosítva a védelem számára az annak kapcsán felmerülő észrevételek, indítványok tételének lehetőségét is. Kétségtelen, hogy a bíróság részéről némely esetekben elmaradt a tárgyalásról való távollét engedélyezéséről szóló alakszerű határozatok meghozatala, ezek a mulasztások azonban nem teremtettek olyan helyzetet, hogy arról lehessen beszélni, miszerint a bíróság a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező volt. A tárgyalás egységes, elmondható, hogy annak keretében a vádlottak- függetlenül esetleges tárgyalásról való távolmaradásuktól - teljes egészében megismerhették, szembesülhettek a bizonyítási anyaggal, élhettek valamennyi törvényben biztosított jogosultságukkal, ekként az elsőfokú eljárásban nem lehet beszélni olyan relatív, de legfőképp abszolút eljárási hibáról, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezhette volna, vagyis az I.r.vádlott védőjének hivatkozásával szemben nem kellett az ítélet hatályon kívül helyezni.

[19] A lehallgatási anyag felhasználhatóságával kapcsolatosan az ítéltábla ugyancsak nem tudta osztani II.r. vádlott védőjének érvelését. A lehallgatási anyagot a szabad bizonyítás keretében az elsőfokú bíróság az egyes írásos közlemények ismertetésével tette tárgyalás anyagává. Ebből az anyagból megállapítható, hogy azt ki, mikor, milyen körülménynek közt készítette, olyan okot, körülményt az ítéltábla ezen anyag kapcsán nem észlelt, amely miatt annak felhasználhatósága aggályos lenne, nem szenved olyan hiányosságokban, mint amelyek az II.r. védője által hivatkozott eseti döntés kapcsán felmerültek. A jegyzőkönyvekből kitűnően a lehallgatási anyag ismertetése során egyik vádlott részéről sem hangzott el kifogás, érdemi hivatkozás azzal kapcsolatosan, hogy a nekik tulajdonított közlések nem tőlük, vagy nem abban a formában hangzottak el, s számos esetben rögzíti a jegyzőkönyv a vádlottak arra adott reakcióit, arra adott magyarázatait is, hogy milyen mögöttes tartalom húzódik az egyes kijelentések mögött. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság a lehallgatási anyag meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítvány elutasításáról nem hozott alakszerű határozatot, ez a mulasztás azonban a bizonyítás érdemére nincs kihatással, a lehallgatási anyagot ez okból nem kellett kirekeszteni a bizonyítéki körből. Ekként valamennyi bizonyíték részét képezhette a felülbírálatnak.

[20] Ami az érdemi bizonyítást illeti, a másodfokú bíróság úgy találta, hogy az minden egyes elemében Be-szerű volt. Az elsőfokú bíróság sorra vette valamennyi bizonyítékot és foglalkozott azokkal a tény- és jogkérdésekkel is, amelyek mentén az adott tényállást meg lehetett állapítani. A tényállásba és a jogi értékelésbe is pontosan beépítette a jogi hátteret, bemutatta azokat a jogi normákat, amelyek megtartása, biztosítása nélkül szóba sem jöhet az adóbevallás jogszerűsége, az ÁFA levonási jog érvényesítése. Így rögzítette a törvényben előírt számla nyilvántartási, adatrögzítési kötelezettségeket is, amely végig kísérve követelményei a cég jogszerű működésének, s mint ilyen tényezők nem csak tényállási elemek, hanem az adott cselekmény jogi megítéléshez is megszabják az igazodási pontokat, az ezekből levezethető felelősségi konstrukciót is.

[21] A költségvetést károsító bűncselekmények esetén a büntetőeljárást az esetek túlnyomó részében adóellenőrzési vizsgálat is megelőzi, melynek keretében számos fontos adat kerül beszerzésre a cég működésével kapcsolatosan, így teljeskörű képet lehet kapni az adott cég kereskedelmi tevékenységéről is, melyek a büntetőeljárásban tényállási szempontból meghatározó elemek. Ezen adatokra tud épülni aztán a nyomozati szakban a könyvszakértői munka. Jelen ügyben a könyvszakértő ezen adatok vizsgálatát követően végig követhető következtetéseket vont le az édesség beszerzés kapcsán tett megállapításai során, melyek ezért sikerrel nehezen támadhatók. Az elsőfokú bíróság ezen megállapítások mentén kezelve folyamatosan, cégenként elemezte az egyes vádlotti és tanúvallomásokat. Ez a munkája az ítéletben még ha kissé nehezen is lekövethető, a bizonyítási anyag alapján teljes mértékig rekonstruálható, abban az ítéltábla iratellenességét, téves következtetéseket nem talált. A személyi bizonyítéki körön belül meghatározó volt Terhelt1 I.r. vádlott vallomása, de Terhelt3 III.r. és Terhelt4 IV.r. vádlottak részéről is több, a szerepüket érintő beismerő nyilatkozat hangzott el. Jellemzően a vádlottak úgy a részesi, mint tettesi oldalról is inkább a jogi oldal felől próbálták meg a felelősségüket hárítani. A tényekre és részben a felelősségére nézve is beismerő vallomást tevő I.r. vádlott feltáró jellegű vallomását tudta az elsőfokú bíróság összevetni a vevői, előadó, fuvarozói oldalon megjelenő tanúk vallomásaival, akik ugyan csak bizonyos szegmenseire tudtak az eseményeknek nyilatkozni, azok azonban lényeges információkat hordoztak. Ezen bizonyítékokon túl a bíróság rendelkezésére állt még a lehallgatási anyag, melynek ugyancsak kevésbé volt meghatározó szerepe a bizonyítéki körben, abból azonban a büntetőjogi felelősség megállapításához szükséges igen lényeges adatokhoz lehetett jutni, leszűrhetővé vált, hogy az adott eseménysort kik, milyen felállásban vitték véghez. Ez az anyag segítséget nyújtott a vádlottak adott tudattartalmának vizsgálatához is. Ezen bizonyítékok összerakásával pontosan kirajzolható volt, hogy az egyes cégek az adott időszakban miként működtek, milyen tudattartalom mellett egyik vagy másik vádlott milyen módon vett részt az adott cselekménysorban. Ennek eredményként, ahogy azt az elsőfokú bíróság is kifejtette, pontról pontra cáfolatot nyert Terhelt2 II.r. vádlott védekezése, az adott bizonyítékok azt semmiben nem támasztották alá. S ugyanígy nem lehetett elfogadni a bizonyítékok tükrében Terhelt6 VI.r. vádlott vallomását sem a tényállás alapjául.

[22] A bizonyítékok fentiekben írt Be-szerű értékelésével, mérlegelésével megállapított tényállás lényegében megalapozott. Azt a Be. 593.§ /1/ bekezdés a/ pontja alapján az ítéltábla annyiban pontosítja, hogy a 19. oldaláról, mint iratellenes megállapítást mellőzi azt a részt miszerint „az ily módon Terhelt3 III.r. vádlotthoz jutott pénzből Terhelt2 9.512.000 Ft-tal gazdagodott.” Mellőzi az ítélet 20. oldalán a Tatai Járásbíróság ítéletének tényállását is. A személyi részt pedig azzal egészíti ki, hogy Terhelt1 I.r. vádlott felesége állapota az elsőfokú ítélet meghozatala óta tovább romlott, otthonában állandó felügyeletre, ellátásra szorul,

melyet I.r. vádlott lát el. Terhelt3 III.r. vádlott csípő izületi kopása miatt műtetre van előjegyezve, járása nehezített.

[23] Ezzel a kiegészítéssel, illetve pontosítással az elsőfokú bíróság ítélete teljes mértékig megalapozottá vált, így a Be. 593.§ /3/ bekezdése szerint alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának is.

[24] A tényállás alapján okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére valamennyi bűncselekményben, így II. és III.r. vádlottak esetében a közokirat-hamisítás büntette vonatkozásában is.

[25] Az ítéltábla a költségvetési csalást érintően a fellebbviteli főügyészség tettesi-részesi alakzatával kapcsolatban kifejtett álláspontját mindenben osztotta. Ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott, ha a Kft1 és a Kft2 működését tekintjük, előző gazdasági társaságnál Terhelt2 II.r. és Terhelt3 III.r., utóbbinál Terhelt1 I.r. és Terhelt4 IV.r. vádlottak közt is megállapítható a költségvetési csalás tekintetében a közös tudattartam, akarategység, így valamennyien büntetőjogi felelősséggel tartoznak az érintett gazdasági társaságok vonatkozásában elkövetett költségvetési csalásban. Ez esetben az adott jogszabályi háttérből következően és az annak megfelelően alakult bírói gyakorlatnak megfelelően tettesi pozícióban az adóalany vezető tisztségviselője, jelen esetben az adóbevallására, befizetésére köteles ügyvezető áll, míg az ehhez segítséget nyújtó személyek bűnsegédei, az adóbevételek csökkenését eredményező adóbevallás készítésére, vagy annak elmulasztására őt rábíró, megbízó pedig felbujtóként felel. A cég bejegyzett ügyvezetője a büntetőjogi felelősség alól csak akkor mentesülhet, ha büntethetőséget kizáró ok- leginkább tévedés- áll fenn, ez esetben helyette a mögöttes személy, mint közvetett tettes felel. Ebből azonban nem következik egyenesen,- az eltérő jogi tárgyak sérelme miatt- hogy a közokirat-hamisítás büntettét a cégnyilvántartásba ügyvezetőként bejegyzésre kerülő, valamint az őt az ügyvezetői tisztség felvállalására rábíró személy, mint felbujtó nem valósítaná meg. A mindenki által hozzáférhető cégnyilvántartás hitelességéhez fűződő érdek sérül ugyanis akkor, amikor abba ügyvezetőként nem annak a személye kerül bejegyzésre, aki a cég tényleges irányítását végzi, az annak működésével kapcsolatos döntéseket, rendelkezéseket ténylegesen adja, vagyis akit a Ptk. és az adójogszabályok felruháznak a vezető tisztségviseléssel együtt járó jogosultságokkal és kötelezettségekkel. A védett jogi tárgyak különbözőségéből adódik, hogy ilyen esetben a két bűncselekmény halmazata nem látszólagos, s halmazat megállapítása nem lehet annak a függvénye sem, hogy valamely elkövető a költségvetési csalás tettese vagy részese is egyben. Mindez megállapítható mind két fent írt cég esetében, nem csak a fellebbviteli főügyészség által hivatkozott II. és III.r., hanem IV. és I.r. vádlott viszonylatában is, a kettő közt nem lehet különbséget tenni. Ehhez képest nem volt következetes a fellebbviteli főügyészség indítványa, hiszen csak II. és III.r. vádlott vonatkozásában kérte felmentésüket a közokirat-hamisítás büntettének vádja alól, holott azonos logika mentén ilyen következtetésre kellett volna jutni I. és IV.r. vádlott esetében is.

[26] A fentiekből adódóan azonban az ítéltábla sem II. és III., sem I. és IV.r. vádlott vonatkozásában nem látott okot a közokirat-hamisítás büntettének vádja alóli felmentésre.

[27] A költségvetési csalások kapcsán az ítéltábla a fenti jogi levezetés mentén a cselekményeket az alábbiak szerint minősítette,

[28] Terhelt1 I.r.vádott esetében

1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pont ,/5/ bekezdés b/ pont szerinti költségvetést csalás büntette, Kft3. /adóbevétel csökkenés: 4.685.000 Ft/ és Kft4 /a.cs: 50.212.000 Ft/ ,

1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pont, /5/ bekezdés b/ pont szerinti bűnszegdként elkövetett költségvetési csalás büntette

/ Kft1. a.cs: 277.677.000 Ft/,

1 rb, a btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pont, /5/ bekezdés b/ pont szerinti felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntette

/Kft2. a.cs: 86.148.000 Ft/

Terhelt2 II.r. vádlott esetében:

1 rb, a btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pont, /5/ bekezdés B6 pont szerinti költségvetési csalás büntette

/Kft3, a.cs: 21.886.000 Ft, és Kft4., a.cs: 147.331.000 Ft/

1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pont , /5/ bekezdés b/ pont szerinti felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntette,

/ KG-Investmen Kft. a.cs:329.759.000 Ft/

Terhelt3 III.r. vádlott esetében

1 rb, a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pont, /5/ bekezdés b/ pont szerinti költségvetés csalás büntette,

/ Kft1 a.cs: 277.677.000 és 52.082.000 Ft, Kft5. a.cs: 36.756.000 Ft, Kft6. a.cs: 9.152.000 Ft/.,

Terhelt4 IV.r. vádlott esetében

1 rb, a Btk. 396.§ /16 bekezdés a/ pont, /5/ bekezdés b/ pont szerinti költségvetési csalás büntette

/ Kft2. 86.148.000 a.cs: Ft/.

A költségvetési csalás bűncselekményének törvényi szabályozásából adódik, hogy adott elkövető valamennyi törvényi tényállás alá tartozó tettesi elkövetői magatartása természetes egységet képez. Ebből következően azon esetekben, amikor egy-egy vádlott több gazdasági társaság ügyvezetőjeként eljárva, vagyis a költségvetési csalás tetteseként valósította meg a bűncselekményt, az adott cselekmények egységesen egy rendbeli cselekményként nyernek értékelést. A részesi magatartások esetében- járulékos jellegük folytán- a felelősség a tettesi magatartáshoz igazodik, vagyis a részes annyi költségvetési bűncselekményért felel, ahány tettesi magatartáshoz nyújtott segítséget, működött közre a bűncselekmény elkövetésében.

Ugyanazon elkövető költségvetési csaláshoz kapcsolódó hamis magánokirat felhasználása a költségvetési csalástól eltérően nem teremt egységet, azoknak a jogviszonyoknak a számához igazodik, amelyek keretében a hamis magánokirat felhasználásra került, vagyis az adott cégek adott adóbevallásaihoz, s folytatólágosan elkövetett, amennyiben azonos gazdasági társaság

több adóbevallási időszakát foglalja magában. E tekintetben is osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség erre vonatkozó hivatkozását, az indítványtól annyiban eltérve, hogy Kft6. esetében a vádirati és az ítéleti tényállás is egyezően tartalmazza, miszerint a gazdasági társaság az adott időszakra nézve nem nyújtott be adóbevallást, s erre tekintettel III.r. vádlottat az ügyészség sem vádolta meg e tényállás alapján hamis magánokirat felhasználásának vétségével. Ezért e tényállási pontra nézve nem lehetett telepíteni büntetőjogi felelősséget a hamis magánokirat felhasználása tekintetében.

A tényállás kapcsán az ítéltábla már érintette azt a fellebbviteli főügyészség által is hivatkozott tény, miszerint Terhelt3 III. vádlott esetében a Tatai Járásbíróság 2014. március 11. napján jogerős 4.B.53/2013/15.szám alatti ítéletével elbírált sikkasztás büntette büntethetősége elévült. A vádlottat ezen ítéletben a bíróság egy évre próbára bocsátotta, ekként a próbaidő 2015. március 11. napján járt volna le. A Btk. 28.§ /4/ bekezdése értelmében a büntethetőség elévülési határidejébe próbára bocsátás esetén a próbaidő tartama nem számít be, tehát a Btk. 26.§ /1/ bekezdése szerinti öt éves elévülési idő ettől az időponttól számítva 2020.március 11. napján eltelt. Ere tekintettel a próbára bocsátás megszüntetése iránt indult eljárást meg kellett volna szüntetnie az elsőfokú bíróságnak. Miután elmulasztotta, az ítéltábla a Be. 589.§-ára figyelemmel a Be. 567.§ /1/ bekezdés a/ pontja alapján pótolta azt. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ezzel együtt is törvénysértő, hogy a bíróság a már sikkasztás büntetében bűnösnek kimondott vádlott bűnösségét ismét megállapította e cselekményben. Amennyiben ilyen esetben a büntethetőség nem évül el, a vádlott terhére megállapított és a korábbi ítéletben írt bűncselekmény miatt szab ki a bíróság halmazati büntetést anélkül, hogy ismételten bűnösnek mondaná ki a vádlottat a korábbi jogerősen elbírált cselekményben is. Ezért kellett mellőzni III.r. vádlott vonatkozásában a sikkasztás büntetése és a próbára bocsátás megszüntetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést is.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket lényegében helyesen ismerte fel valamennyi vádlott vonatkozásában. A bíróságnak a büntetés kiszabása során figyelemmel kell lennie az adott cselekmény tárgyi súlyára, a bűnösség fokára, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességre és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekre, valamint a belső arányosság követelményére is. Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásából kitűnően- helyesen- komoly enyhítő hatást tulajdonított az igen jelentős, 8-9 éves időmúlásnak, mely ekként nagyobb kitekintést engedett a vádlottak ez idő alatt folytatott életvezetésére is. Így elmondható, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint vádlottak egyike sem került összetűzésbe azóta a törvénnyel, rendezett személyi, családi körülmények közt élnek. Kétségtelen, hogy Terhelt1 I.r. és Terhelt3 III. r. vádlottak esetében az alanyi oldalon jelentkező körülmények messzemenő figyelembevételével mellett kerülhetett csak sor az enyhítő szakasz alkalmazásával meghatározott tartamú szabadságvesztés kiszabására és az un. felelő részben feltételes kedvezmény megadására, mint ahogy a többi vádlott esetében is csak azzal indokolható az adott büntetés, hogy a bíróság valamennyi javukra szóló enyhítő körülményt értékelte. Az ítéltábla egyik vádlott vonatkozásában sem talált olyan további okot, körülményt, amely akár a büntetések ügyészi indítvány szerinti súlyosítását, akár a védelem enyhítést célzó fellebbezésének helyt adást indokoltta, szükségessé tenné. Az adott büntetések megfelelőek az ítélet belső arányosságát tekintve is. A szabadságvesztés tartamához arányosan igazodik a foglalkozástól- és közügyektől eltiltás tartama is. Ez előbbi büntetés kapcsán azonban csak a jogi indoklásból olvasható ki, hogy az elsőfokú bíróság az érintett vádlottakat a gazdasági társaság ügyvezetői tisztségének gyakorlásától tiltotta el, ezért ennyiben e rendelkezést I., II. és III.r. vádlottak vonatkozásában pótolnia kellett a másodfokú bíróságnak.

Ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott, az elsőfokú ítélet a beszámításra vonatkozó rendelkezés kapcsán Terhelt2 II.r. vádlott esetében nem tartalmazza az átváltási kulcsot, ezért azt a másodfokú bíróság a Btk. 92.§/3/ bekezdés a/ pont II. fordulatának megfelelően egészítette ki akként, hogy egy napi szabadságvesztésnek négy napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

Az elsőfokú bíróság a nyomozás során lefoglalt, a váddal érintett cégek könyvelési iratainak megsemmisítését rendelte el azon indoklás mellett, hogy azokra az eljárás érdekében már nincs szükség és kiadásuk iránt senki nem jelentett be igényt. Az ítéltábla ezzel az eljárással nem értett egyet, mint ahogy a fellebbviteli főügyészség ezzel kapcsolatos indítványával sem. Ezen iratok bizonyítási eszközök, okirati bizonyítékok, így az iratok részét kell, hogy képezzék, ezért az ítéltábla a megsemmisítésük helyett a 11/ 2003.(V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 1.§ /2/ bekezdése alapján iratokhoz csatolásukat rendelte el.

Tekintve, hogy a további járulékos rendelkezések törvényesek, az ítéltábla egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 613.§ /1/ bekezdése szerint rendelkezett.

Győr, 2022. január 25.

Dr. Kovács Tamás sk.
sk.

a tanács elnöke

Dr. Takácsné Dr. Helyes Klára sk.

előadó bíró

Dr. Élő András

bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Tatabányai Törvényszék 2021. február 24. napján kelt 3.B.415/2017/75. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. január 25.

Dr. Kovács Tamás sk.

a tanács elnöke